

SVEDALA KOMMUN

Jan Herbertson tel. 040-6268446
Utredare
Jan.Herbertson@svedala.se

Tjänsteskrivelse
2021-04-12
Diarienummer: UN 2021-000068

Remiss om utredning: Fler barn i förskolan - för bättre språkutveckling i svenska (Statens Offentliga utredningar, SOU 2020:67)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att yttra sig till utbildningsdepartementet enligt redovisat förslag.

Sammanfattning av ärende

Ett antal myndigheter, organisationer och kommuner, däribland Svedala kommun, har utsetts till remissinstanser. Svar ska ha inkommit till utbildningsdepartementet senast den 21 maj 2021.

Svedala kommun väljer att svara på några delar av remissens innehåll.

Utredningens uppdrag är orienterat mot barn med socioekonomiskt utsatt bakgrund, mot språkliga färdigheter samt mot förskolans roll att kunna stärka barns förmåga till integration.

Handlingar i ärendet

Remiss med missiv, daterat 2021-02-11
Betänkande "Förskola för alla barn – för bättre språkutveckling i svenska", november 2020
Tjänsteskrivelse, daterad 2021-04-12

Skälen för beslut

Förslag till yttrande är som följer nedan:

7.4 Kommunen ska informera vårdnadshavare om förskola genom uppsökande verksamhet

Svedala kommun ställer sig positiv till en tydligare styrning och förväntan att kommunen ska söka upp vårdnadshavare vars barn inte ännu har en placering i förskola.

7.5 Kommunen ska kartlägga deltagande i förskolan

Svedala kommun ställer sig positiv till förslaget att regelbundet kartlägga barns deltagande i förskolan.

8.5.1 Kommunerna ska vara skyldiga till direktinskrivning

Svedala kommun ställer sig positiv till förslaget om att kunna direktinskriva barn som är i behov av språklig stimulans i en förskola.

Svårigheten kommer att bestå i att avgöra vilka barn detta handlar om, eftersom deras vårdnadshavare inte har svarat upp på den föreslagna uppsökande verksamheten. Även primärvården, barnavårdscentralen (BVC), för barn är

SVEDALA KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2021-04-12
Diarienummer: UN 2021-000068

frivillig för vårdnadshavare att uppsöka. Det kan därför riskera att bli en "gissning" vilka barn som ska skrivas in.

8.5.3 De barn som ska direktinskrivas

Svedala kommun ställer sig positiv till förslaget.

Eftersom barnet inte är känt av kommunen eller av förskolan, kanske inte heller av BVC, kan bli svårt att avgöra om barnet har annat modersmål än svenska. Det kan också bli svårt att avgöra om barnet av annat skäl är i behov av språklig stimulans, annat än med ett generellt antagande om språklig stimulans i förskolemiljö. Kategorin nyanlända barn kan därför bli den mest uppenbara grunden för direktinskrivning.

8.5.7 Det bör vara möjligt att välja en annan förskola än den angivna

Svedala kommun ställer sig positiv till förslaget, i synnerhet förtydligandet om att pedagogisk omsorg inte kan ersätta förskolan vad gäller direktinskrivning.

9.3 Förskolan ska bli obligatorisk från 5 års ålder

Svedala kommun ställer sig positiv till förslaget.

I utredningen beskrivs på vilket sätt förskolan kan stimulera barns utveckling och lärande, och på vilket sätt det påverkar barnens fortsatta utbildning. Genom ett obligatorium kan förutsättningar ges till alla barn, oavsett bakgrund. För att överlämnandet till grundskolan ska bli effektivt efter en obligatorisk förskola för femåringar, krävs ett förtydligande i läroplanen.

9.3.1 Den obligatoriska förskolans omfattning och innehåll

Svedala kommun ställer sig positiv till förslaget, i synnerhet förtydligandet om att pedagogisk omsorg inte kan omfatta femåringar efter genomförandet. Förtydligandet om omfattningen och avgränsning i terminer är väsentlig, liksom tydligheten vad gäller avgift.

I samband med införandet av ovanstående regelverk vore det önskvärt att de övriga formerna för placeringarna inom förskola, ses över. De placeringar som sker inom ramen för föräldrabalken har ingen begränsning vad gäller terminer, vilket försvårar planeringen inom verksamheten.

9.3.5 Skollagens bestämmelser om närvaro och frånvaro ska gälla även för den obligatoriska förskolan

Svedala kommun ställer sig positiv till förslaget, som blir en konsekvens av bestämmelsen.

9.4 Skolskjuts till och från den obligatoriska förskolan

Svedala kommun ställer sig frågande till förslaget.

Som det ligger nu förefaller det finnas fler undantag från regeln än det finns en regel om skolskjuts. Förslaget är kostnadsdrivande på två sätt, dels på grund av

SVEDALA KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2021-04-12
Diarienummer: UN 2021-000068

kostnader för skolskjutsen som sådan, dels för att barnen, åtminstone när de börjar i den obligatoriska förskolan, är mycket unga. En del kommer att vara fyra år, vilket kommer att kräva anställda som medföljare på bussen.

10.8.3 Det ska införas karriärsteg för förskollärare på vissa förskolor

Svedala kommun ställer sig positiv till förslaget till möjligheter till karriärsteg även för förskollärare, men frågande till att bestämmelsen inte ska omfatta alla förskollärare.

Utredningen visar på att det finns anledning att vara kritisk till att förskolan inte tidigare omfattats av samma förutsättningar som övriga utbildningsväsendet, vad gäller möjligheter till statligt stöd för karriärsteg.

Förslaget som det ligger nu, kommer inte att förbättra förskollärares förutsättningar till karriär, eftersom de är villkorade av tjänstgöring i socioekonomiskt utsatta områden. Kommunala huvudmän som i samverkan med andra politiker i en kommun, lyckats väl i arbetet med att motverka segregation, och väl i arbetet med integration kommer inte att kunna ge förskollärare i en sådan kommun några förutsättningar till karriär. Förslaget är helt inriktat på kommuner som omfattar stora städer, med segregerade förorter. Svedala kommun vill påminna om att Sverige fortfarande till stora delar består av små kommuner, små orter präglade av landsort.

10.8.5 En enhetlig utbildning för barnskötare

Svedala kommun ställer sig positiva till förslaget att i fortsättningen mer enhetligt utbilda till barnskötare.

Förslaget är en logisk följd av de nya skrivningarna i läroplanen, där yrkesgruppen benämns och ges ansvar. Behovet av tydlighet för både utbildningsbakgrund och för anställningsbarhet är stort. Någon form av övergångsregelverk vid införandet är önskvärt, om inte brister på barnskötare ska uppstå inom en för snäv framtid.

10.8.6 Allmänna råd om språkkunskaper bör tas fram

Svedala kommun ställer sig positiva till förslaget.

Råden behöver följas upp med förslag till åtgärder, exempelvis digitala språkkurser för anställda inom förskola, som kan genomföras på arbetstid. Möjligheter att söka statsbidrag för att täcka kostnader för vikarier när deltagarna utbildas är önskvärt, i synnerhet med tanke på det som utredningen påpekar angående förskolor där mer än hälften av medarbetarna har utländsk bakgrund.

10.8.7 De centrala yrkeskategorierna inom förskola ska framgå i skollagen

Svedala kommun ställer sig positiv till förslaget.

Det underlättar väsentligt i arbetet med att tillskapa likvärdighet vad gäller utbildning och undervisning.

SVEDALA KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2021-04-12
Diarienummer: UN 2021-000068

11.5.3 Kompetensutveckling bör uppmärksammas vid tillsyn

Svedala kommun ställer sig positiv till förslaget.

13.4 Ekonomiska konsekvenser för kommunerna

Svedala kommun ställer sig positiva till förslaget som helhet.

Kommunen ställer sig dock frågande till påståendet om att införandet skulle kunna vara kostnadsneutralt för kommunerna.

Införandet av specialtransport för barn inom den obligatoriska förskolan är för varje transport kostnadsdrivande, dels för att specialtransporter är kostsamma, dels för att barnen är för unga att resa på egen hand utan stöd av personal i transporten. I en lantortskommun kan sträckorna bli långa.

Obligatorisk förskola, liksom direktinskrivning, innebär att fler barn skrivs in i förskolan. Det är själva syftet enligt utredningen. Varje barn som skrivs in i förskolan för med sig kostnader för drift av förskolan, och med tanke på målgruppen kan man skäligen anta att en del specialistkompetens kommer att krävas i det dagliga arbetet.

Sammantaget blir det ökade kostnader för varje enhet som omfattas av förslaget, vilket innebär att skolhuvudmannen måste lämna bidrag till förskolan, motsvarande de ökade kostnaderna

Beslut skickas till

Utbildningsdepartementet

Fredrik Aksell
utbildningschef

Annika Kraft
områdeschef förskola